

Magyar Csillagászati Egyesület

- Kínálatunkból:
- ◆ csillagászati előadások
 - ◆ csillagászati évkönyvek
 - ◆ a Meteor című folyóirat
 - ◆ távcsöves bemutatók
 - ◆ csillagászati táborok
 - ◆ naptárkészítés
 - ◆ távcsőépítési szaktanácsadás

Várjuk tagjaink sorába mindazokat, akik a csillagászat iránt érdeklődnek.

Címünk: 1461 Budapest, Pf. 219. — mcse@mcse.hu
Telefon: (1) 279 0429, (70) 548 9124 Honlap: www.mcse.hu

Csillagászati hírek – szakszerűen, érthetően: hitek.csillagaszat.hu

Megfelelő fénycsökkentő szűrő nélkül soha ne nézzen a Napba!

Polaris Csillagvizsgáló

A Polarisban hetente három alkalommal, kedden, csütörtökön és szombaton sötétedéstől 23:00-ig tartunk távcsöves bemutatót. Iskolai csoportokat – előzetes egyeztetés alapján – ettől eltérő időpontban is fogadunk.

Címünk: 1037 Budapest, Laborc u. 2/c — polaris@mcse.hu
Telefon: (1) 279 0429, (70) 548 9124 Honlap: polaris.mcse.hu

A honlapon a Csillagvizsgáló részletes programja mellett aktuális csillagászati híreket és információkat is talál, és megtekintheti a Polarisban megvásárolható kiadványok és termékek árjegyzékét.

Fontos tudnivalók

A napfogyatkozások megfigyelésére csak megfelelően készített és stabilan rögzített gyári napszűrőt használjon! Házilag barkácsolt, vagy nem kifejezetten napmegfigyelésre gyártott fényszűrőket ne alkalmazzon távcsőhöz, fényképezőgéphez vagy videokamerához, mert az eszközbe pillantva azonnal megvakulhat.

Ha nincs biztonságos napszűrője, a Napot a távcső szemlencséje mögé helyezett fehér papírlapra is kivetítheti. Ekkor még véletlenül se nézzen a távcsőbe, és ügyeljen arra, hogy mások se pillanthassanak bele. A napkivetítésre használt távcső okulárjában ne legyenek ragasztott lencsék, mert megoldhatatlan bennük a ragasztóanyag.

Egy napfogyatkozás távcső nélkül, lyukkamerával kivetítve is egyszerűen vizsgálható és bemutatható, sőt szabad szemmel nézve is rendkívül szép jelenség. A szabad szemmel végzett megfigyeléshez szintén megfelelő napszűrő kell. Szükségmegoldásként használhat legalább 14-es fokozatú hegesztőüveget. Kormozott üveggel, vagy túlexponált negatívval viszont ne próbálkozzon, mert helyrehozhatatlan szemkárosodást szenvedhet.

A napfogyatkozások idején a Magyar Csillagászati Egyesület az ország több pontján szervez távcsöves bemutatókat iskoláknak és a nagyközönségnek. További információt a hitek.csillagaszat.hu honlapon találhat.

A kiadvány megjelentetését a Nemzeti Civil Alapprogram és a Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága támogatta.

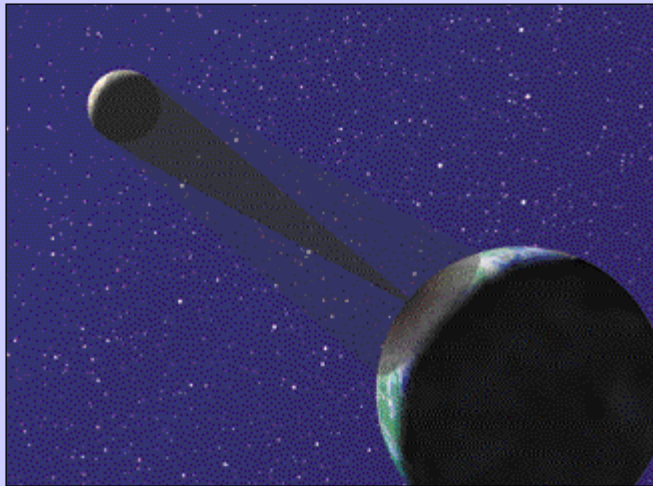
Napfogyatkozások Európában

2005. október 3.
2006. március 29.

A napfogyatkozásokról

A Nap átmérője a valóságban négyszázszor nagyobb, mint a Holdé, azonban nagyjából négyszázszor távolabb is helyezkedik el tőlünk, ezért a Földről a Napot és a Holdat egyaránt mintegy fél fok átmérőjűnek látjuk. Így ha a Hold a Nap elé kerül, akár teljes egészében is elfedheti központi csillagunkat.

A Hold közelítőleg egy hónap alatt tesz meg egy keringést a Föld körül. Eközben újhold idején halad pályájának a Nap irányába eső szakaszán. A Hold pályája öt fokos szöggel eltér a Föld pályasíkjától, ezért csak ritkán fordul elő, hogy újhold idején a három égitest – a Föld, a

Napfogyatkozáskor a Hold árnyéka végighalad a Föld felszínének egy részén

Hold és a Nap – közel egy vonalba kerül. Amikor ez bekövetkezik, a Hold árnyéka végigsöpör bolygónk felszínén. Ahol az árnyék áthalad, ott napfogyatkozást láthatnak a megfigyelők, számukra a Hold eltakarja a Napnak kisebb vagy nagyobb részét.

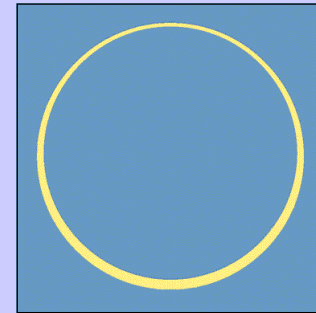
Teljes napfogyatkozást azonban még szerencsés esetben is csak abban a – legfeljebb néhány száz kilométer széles – sávban láthatunk, ahol a holdárnyék legsötétebb, középső része végigszángul (gyűrűs fogyatkozáskor ez az árnyékkúp nem is ér el a Föld felszínéig). Ez az oka annak, hogy egy adott földrajzi helyről nagyon ritkán, átlagosan 410 évente észlelhető teljes napfogyatkozás. Magyarország területéről legutóbb 1999. augusztus 11-én volt látható, legközelebb pedig 2081. szeptember 3-án lesz megfigyelhető ilyen jelenség.

A kelő Nap a 2003. május 31-i részleges fogyatkozás idején a magyar Alföldről

jár. Ilyenkor a Hold látszó mérete valamivel kisebb, mint a Napé. Ezért a legnagyobb fázis idején sem takarja el teljesen a Hold a Napot. Körülötte egy vékony fénygyűrű formájában ekkor is látható marad a Nap fényes felszíne.

Ez a jelenség hazánkból részleges fogyatkozásként figyelhető meg. A Hold Budapestről nézve 10:06-kor lép a napkorong elé. A maximális fázis idején, 11:21-kor a napkorong 53%-át takarja el. A fogyatkozás 12:40-kor fejeződik be. Hazánk más területeiről nézve a jelenség időpontadatai legfeljebb néhány perccel térnek el.

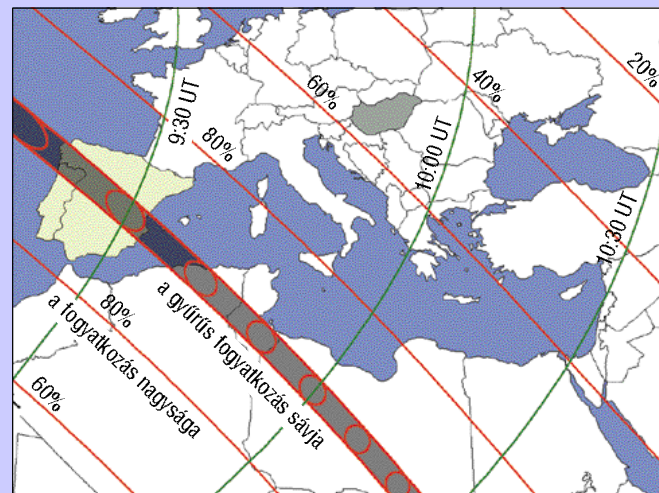

Ilyen lesz a legnagyobb fázis Madridból

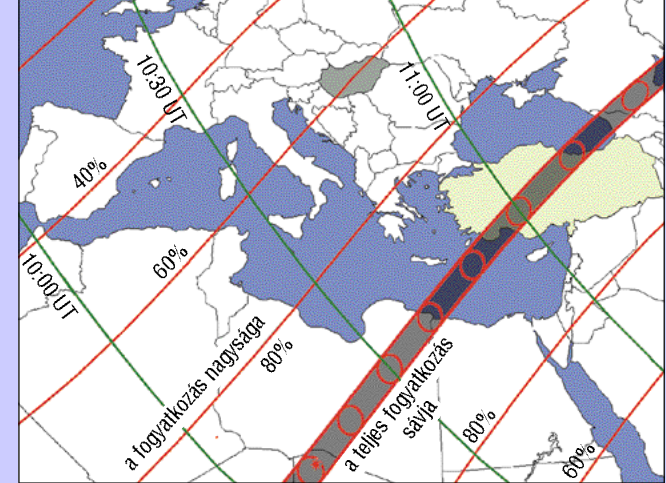
2005. október 3.

2005. október 3-án gyűrűs napfogyatkozás figyelhető meg Spanyolországból, Portugáliából és Afrika egyes területeiről.

Gyűrűs napfogyatkozás akkor következik be, ha a fogyatkozás idején a Hold a kissé elnyúlt ellipszis alakú pályájának éppen a Földtől legtávolabb eső szakaszán

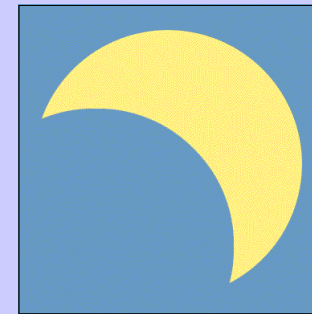

A 2005. október 3-i gyűrűs napfogyatkozás láthatósága Európából

A 2006. március 29-i teljes napfogyatkozás láthatósága Európából

2006. március 29.

Ilyen lesz a legnagyobb fázis Budapestről

A 2006. március 29-i teljes napfogyatkozás sávja Afrikán halad át, majd Törökország területén jár legközelebb Magyarországhoz. Bizonyára hazánkból is sokan ellátogatnak Törökország azon részeire, ahonnan a teljes napfogyatkozás látható, hiszen ezt követően Európából csak 2026-ban figyelhető meg ismét teljes napfogyatkozás.

A hazánkból a jelenség részleges fogyatkozásként látható. Budapesten a nyári időszámítás szerint 11:42-kor kezdődik, és a legnagyobb fázist egy órával később, 12:51-kor éri el. Ekkor a Hold a napkorong 60%-át takarja el. Ezután a Hold elvonul a Nap elől, és 13:58-kor véget ér a jelenség. Az ország más részeiről nézve a jelenség időpontadatai legfeljebb néhány perccel térnek el.

A napkorona látványa az 1999. augusztus 11-i teljes napfogyatkozáskor

